

ZAKOPANE PL

INFORMATOR

2017

ISSN 2451-1374

*100 lecie Objawień Fatimskich
i 20 lecie misyj Świętego Jana Pawła II
w Zakopanem*

Na Was zawsze można liczyć

INFORMATOR MIEJSKI

REDAKCJA:

Beata Majcher, Joanna Staszak, Anna Suchowian,
Anna Karpień-Semberecka, Maciej Krupa,
Agata Gąsienica, Agata Olejarz

OPRACOWANIE GRAFICZNE:

Agnieszka Knapik, Stanisław Berbeka

FOTOGRAFIE:

z arch. Pawła Murzyna, Anny Karpień-Sembereckiej,
Macieja Krupy, Marka Szali, Pawła Dobrzyńskiego

WYDAWCA:

Urząd Miasta Zakopane

ADRES REDAKCJI / DYSTRYBUCJA:

Zakopiańskie Centrum Kultury
ul. Kościeliska 7, 34-500 Zakopane
www.zakopane.pl
zakopane.pl@zck.com.pl
tel. +48 18 206 69 50
ISSN 2451-1374

CENTRUM INFORMACJI TURYSTYCZNEJ

ul. Kościuszki 17, 34-500 Zakopane
tel. +48 18 201 22 11
czynne:
poniedziałek - sobota 9:00 - 17:00
e-mail: info@promocja.zakopane.pl

MAŁOPOLSKI SYSTEM INFORMACJI TURYSTYCZNEJ

ul. Kościeliska 7, 34-500 Zakopane
tel. +48 18 201 20 04
czynne:
poniedziałek - sobota 9:00 - 17:00
e-mail: it.zakopane@mst.malopolska.pl

EGZEMPLARZ
BEZPŁATNY

PROGRAM

STRONY 2-3

WIZYTA ŚW. JANA PAWŁA II W ZAKOPANEM

STRONY 4-5

FESTIWAL TWÓRCZOŚCI CHRZEŚCIJAŃSKIEJ

STRONA 9

PLAN

STRONY 10-11

ZWIEDZAJ

STRONY 12-15

ZOBACZ

STRONY 16-18

POLECAMY

STRONY 20-21

SZANOWNI PAŃSTWO!

Oddajemy w Państwa ręce informator poświęcony 20. rocznicy wyjątkowego wydarzenia, jakim była wizyta Ojca Świętego Jana Pawła II w Zakopanem.

Przybliżamy w nim nie tylko tamte chwile, ale również związki Papieża Polaka z zakopiańską ziemią, jej mieszkańcami i ukochanymi Tatrami, które były bardzo silne w czasie, gdy Karol Wojtyła był biskupem, arcybiskupem i kardynałem. Wszystkie momenty tych spotkań pozostały w sercach wielu zakopiańczyków. Także każdy, kto był w Zakopanem w pamiętnym czerwcu 1997 roku, ma własne wspomnienia związane z tą wizytą. Na trwałe zapisała się ona bowiem w pamięci wiernych i w historii naszego miasta.

Dziś, obchodząc ten piękny jubileusz oraz 100-lecie Objawień Fatimskich, zapraszamy na szereg wydarzeń: Mszy Świętych w zakopiańskich kościołach, ale także wystaw, konferencji i wieczorów wspomnień, które dadzą świadectwo naszej głębokiej, nieprzemijającej wiary, tak ważnej dla nas, mieszkańców Skalnego Podhala.

Zapraszam wszystkich, Mieszkańców i Turystów. Bądźmy razem w te dni, niech słowa i pamięć Świętego Jana Pawła II prowadzą nas wspólnie po ścieżkach życia.

Leszek Dorula
Burmistrz Miasta Zakopane

PROGRAM

1 CZERWCA – 29 LIPCA

Wystawa MYŚLI JANA PAWŁA II

Park Miejski im J. Piłsudskiego,
ul. Grunwaldzka
Organizator: Miasto Zakopane,
tel. 18 202 04 36

1 – 30 CZERWCA

JAN PAWEŁ II w malarstwie Arkadiusza Walocha

Czynne: godz.16.00-18.00
(pon., śr., czw.)
Galeria AWA, ul. Kościuszki 12,
tel. 18 201 49 15

2 CZERWCA / PIĄTEK

Wernisaż wystawy Marka Szali DUCH i MATERIA

godz. 17.00
Miejska Galeria Sztuki im. Wł. hr.
Zamoyskiego, ul. Krupówki 41,
tel. 18 201 27 92
>>> STRONA 16

2-3 CZERWCA

W DRODZE NIE USTAWAJ - Przegląd filmów o Janie Pawle II, Papieżu Polaku

Sala kina studyjnego „Sokół”,
ul. Orkana 2
Organizator: Klub im. Władysława
Zamoyskiego w Zakopanem,
kontakt@zamoyski.pl
>>> STRONA 19

3 CZERWCA / SOBOTA

XX Pieszka Pielgrzymka SURSUM CORDA pod hasłem „Wy jesteście moją nadzieją !...” Św. Jan Paweł II

godz. 7.00

Start z Sanktuarium MB Fatimskiej
na Krzeptówkach
Zakopane - Ludźmierz
Organizator: Sanktuarium MB
Królowej Podhala, tel. 18 265 55 27

4 CZERWCA / NIEDZIELA

MSZA ŚW. z okazji 100-lecia śmierci św.

Brata Alberta oraz
20-lecia beatyfikacji
błogosławionej
Bernardyny Jabłońskiej,
której przewodniczyć
będzie ks. bp Łukasz
Buzun

Po Mszy św. PIELGRZYMKĄ
ŚLADAMI ŚW. JANA PAWŁA II
do pustelni św. Brata Alberta
na Kałatówkach
godz. 12.00
Kościół św. Krzyża,
ul. Chałubińskiego 30,
tel. 18 206 39 71

Konferencja GÓRY - LUDZIE – WIARA

godz. 10.00 – 14.00
Kino Giewont, ul. Kościuszki 4
Organizator: Związek Podhalań
o. Zakopane, Instytut Statystyki
Kościoła Katolickiego,
tel. 18 201 33 30
>>> STRONA 8

WIZYTA JANA PAWŁA II w Zakopanem we wspomnieniach gości oraz promocja książki NA WAS ZAWSZE MOŻNA LICZYĆ

godz. 17.00
Miejska Galeria Sztuki im. Wł. hr.
Zamoyskiego, ul. Krupówki 41
Organizator: Miasto Zakopane,
Zakopiańskie Centrum Kultury,
tel. 18 202 04 36
>>> STRONA 20

5 CZERWCA / PONIEDZIAŁEK

UROCZYSTA SESJA RADY MIASTA ZAKOPANE

godz. 11.00
Kino „Sokół”, ul. Orkana 2
Organizator: Miasto Zakopane,
tel. 18 202 04 68
>>> STRONA 3

WERNISAŻ WYSTAW: „Urodziłem się w Wadowicach”, „Reminiscencje Encyklik Jana Pawła II” oraz plenerowej ekspozycji dokumentującej wizytę Jana Pawła II

godz. 16:00
Centrum Formacyjno - Szkoleniowe
„Księżówka” w Zakopanem,
Al. Przewodników Tatrzańskich
2, sala wystawiennicza –
konferencyjna
WSTĘP WOLNY

MSZA ŚWIĘTA pod przewodnictwem Ks. Abpa Wacława Depo. Promocja albumu MIAŁEM TAM DOM poświęconego 20. rocznicy pobytu Jana Pawła II w domu na Jaszczurówce

godz. 18.00
Dom Zakonny Zgromadzenia
Sióstr Urszulanek Serca Jezusa
Konającego, Jaszczurówka 2,
tel. 18 201 24 13
>>> STRONA 21

6 CZERWCA / WTOREK**100-lecie OBJAWIENIA
FATIMSKICH****godz. 15.00 - 22.00**Sanktuarium Matki Boskiej
Fatimskiej, ul. Krzeptówki 14,
tel. 18 206 64 20>>> **STRONA 6****6 CZERWCA - DO ODWOŁANIA****ŚLADAMI JANA PAWŁA II.****Wystawa pamiątek
i eksponatów należących
do Ojca Św. Jana Pawła II**Kasprowy Wierch - górna stacja
Organizator: PKL, tel. 22 444 66 66**6 czerwca wjazd koleją bezpłatny****7 CZERWCA / ŚRODA****MSZA ŚWIĘTA z okazji
20-lecia wizyty św. Jana
Pawła II z udziałem
Episkopatu Polski pod
przewodnictwem
Ks. Abpa Marka
Jędraszewskiego.
Homilię wygłosi Ks. Kard.
Stanisław Dziwisz****godz. 8.00**Kościół Świętego Krzyża,
ul. Chałubińskiego 30
Organizator: Dekanat Zakopiański,
tel. 18 206 39 71**Koncert dla dzieci
i młodzieży - ZESPÓŁ
TRZECIA GODZINA DNIA****godz. 9.30**Plac przed kościołem Św. Krzyża,
ul. Chałubińskiego 30
Organizator: Parafia Św. Krzyża,
Miasto Zakopane, tel. 18 202 04 36**10 CZERWCA / SOBOTA****ZWIEDZANIE POKOJU
ŚWIĘTEGO JANA
PAWŁA II****godz. 9.00 - 16.00**Centrum Formacyjno-Szkoleniowe
„Księżówka” w Zakopanem,
Al. Przewodników Tatrzańskich 2,
tel. 18 201 51 33>>> **STRONA 7****10 CZERWCA - 29 LIPCA****Wystawa URODZIŁEM SIĘ
W WADOWICACH**Centrum Formacyjno-Szkoleniowe
„Księżówka” w Zakopanem, Al.
Przewodników Tatrzańskich 2, sala
wystawiennicza – konferencyjna
Organizator: Zakopiańskie Centrum
Kultury, tel. 18 201 27 92>>> **STRONA 17****Wystawa REMINISCENCJE
ENCYKLIK JANA PAWŁA II**Centrum Formacyjno-Szkoleniowe
„Księżówka” w Zakopanem,
Al. Przewodników Tatrzańskich 2,
sala wystawiennicza – konferencyjna
Organizator: Zakopiańskie Centrum
Kultury, tel. 18 201 27 92>>> **STRONA 18****Wystawa plenerowa
dokumentująca WIZYTYĘ
JANA PAWŁA II**Centrum Formacyjno-Szkoleniowe
„Księżówka” w Zakopanem,
Al. Przewodników Tatrzańskich 2,
tel. 18 201 51 33>>> **STRONA 18****UROCZYSTA
SESJA RADY
MIASTA
ZAKOPANE****Przyznanie Nagrody
Burmistrza Miasta
Zakopane**Nietypowa i jedyna taka w roku,
kiedy nie podejmuje się uchwał i nie
prowadzi sporów, uroczysta Sesja
Rady Miasta.Tegorocznym tematem przewodnim
posiedzenia będzie uczczenie
przypadającej w tym roku 20.
Rocznicy Wizyty Św. Jana Pawła II
w Zakopanem.

A jednym z najważniejszych punktów tej doniosłej uroczystości, tradycyjnie, będzie uhonorowanie osób szczególnie zasłużonych dla naszego miasta w takich dziedzinach jak: oświata i wychowanie, kultura, sport i turystyka, ochrona zdrowia, rozwój infrastruktury, ochrona środowiska. Osób, które przyczyniły się do rozwoju i promocji miasta. W roku 2003, w 70. rocznicę nadania praw miejskich Zakopanemu, Rada Miasta podjęła uchwałę o ustanowieniu nagrody za zasługi i wybitne osiągnięcia w działalności na rzecz Miasta Zakopane. Nagroda przyznawana jest rokrocznie trzem osobom, a nagrody wręczane są podczas uroczystej sesji, zwoływanej z okazji odbywających się w czerwcu Dni Zakopanego. Do tej pory Nagrodę z rąk Burmistrza odebrały 52 osoby.

Kandydatury do Nagrody mogą zgłaszać: Kapituła Nagrody, radni, stowarzyszenia, związki zawodowe, zrzeszenia przedsiębiorców oraz mieszkańcy w liczbie co najmniej 100 osób. Zgłoszenie kandydata powinno zostać dokonane na piśmie i zawierać uzasadnienie.

Komu przypadnie tegoroczna Nagroda? Kto usłyszy formułę "W imieniu Burmistrza Miasta Zakopane wręczam..."? Dowiemy się podczas Uroczystej Sesji Rady Miasta Zakopane

5 czerwca

WIZYTA ŚW. JANA PAWŁA II W ZAKOPANEM 6-7 CZERWCA 1997R.

Ojciec Święty Jan Paweł II, oczekiwany przez mieszkańców Podhala z wielkim upragnieniem, miłością i nadzieją, przybył do Zakopanego wieczorem 4 czerwca 1997 r. Rozpoczęły się cztery najważniejsze dni w historii Zakopanego, które obfitowały w niezwykle i niezapomniane wydarzenia. Ojciec Święty odwiedził ukochane Tatry, beatyfikował siostry zakonne Marię Bernardynę Jabłonowską i Marię Karłowską, spotkał się z dziećmi pierwszokomunijnymi,

konsekrował sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej na Krzeptówkach, zbudowane przez górali jako wotum za ocalenie Jego życia, odwiedził też Matkę Bożą Gaźdżinę Podhala w Jej Ludźmierskim Sanktuarium.

„Dzisiaj dziękowałem Bogu za to, że wasi przodkowie na Giewoncie wzniesli krzyż. Ten krzyż patrzy na całą Polskę, od Tatr aż do Bałtyku, i ten krzyż mówi całej Polsce: Sursum corda - W górę

serca! Trzeba, ażeby cała Polska, od Bałtyku aż po Tatry, patrząc w stronę krzyża na Giewoncie, słyszała i powtarzała: Sursum corda - W górę serca! Amen”

– te słowa z ust Ojca Świętego Jana Pawła II usłyszeli górale i pielgrzymi zgromadzeni podczas Mszy św. pod Wielką Krokwią w dniu 6 czerwca 1997 r. Klęcząc u stóp krzyża na Giewoncie i u stóp krzyża wieńczącego Wielką Krokiew nie pozostali obojętni na to wezwanie. Punktem kulminacyjnym i symbolem tej wizyty stał się Hołd Górali Polskich, który wygłosił burmistrz Zakopanego Adam Bachleđa-Curuś. Hołd wyrażał uczucia nie tylko górali, ale całego narodu polskiego. Wyrażał

wdzięczność Bogu za Jana Pawła II, za Jego ojcowską troskę i oswo-bodzenie z czerwonej niewoli, skruczę za przewinienia i prośbę o błogosławieństwo. W słowach hołdu było także żarliwe wyzna-nie wiary i bezgraniczne zawie-rzenie Bogu i Jego Namiestnikowi na Ziemi.

Pokłosiem tego największego wydarzenia w historii miasta są jego symbole - herb i flaga. Herb, zaprojektowany przez artystę Michała Gąsienicę Szostaka, przedstawia na niebieskiej tarczy

wierzchołek góry symbolizujący Giewont z krzyżem. W części środkowej umieszczone zostały skrzyżowane pod kątem prostym dwa złote klucze piotrowe. Ich dolna część ma formę góralskiej spinki wciętej w trójkąt góry.

Flaga Miasta Zakopanego ma kolor niebiesko-biały i znajduje się na niej nawiązująca do Giewontu góra z zamieszczonym na jej szczycie Herbem Miasta.

JUBILEUSZ POBYTU

Zakopane wkrótce świętować będzie szczególny jubileusz. W dniach 6-7 czerwca przypada 20. rocznica wizyty Jana Pawła II. Miasto wspólnie z parafiami, instytucjami i stowarzyszeniami, przygotowuje z tej okazji bogaty program uroczystości i wydarzeń towarzyszących. Swoistym prologiem obchodów był XII Festiwal Twórczości Chrześcijańskiej „Szukałem Was”, który swoja inaugurację miał 11 maja oraz rozpoczynające się 13 maja obchody 100 - lecia Objawień Fatimskich.

- Wizyta św. Jana Pawła II w 1997 r. była wielkim przeżyciem dla mieszkańców Zakopanego i Podhala, a także jednym z ważniejszych wydarzeń w historii Zakopanego. W tym roku z czcią i wiarą będziemy wspominać i przeżywać ją na nowo. Zakopane zawsze będzie

o tych wyjątkowych chwilach pamiętać, a ważnym symbolem przechowującym tę pamięć stał się herb miasta przedstawiający krzyż na Giewoncie, a za nim dwa skrzyżowane złote klucze piotrowe – podkreśla Burmistrz Miasta Zakopane Leszek Dorula.

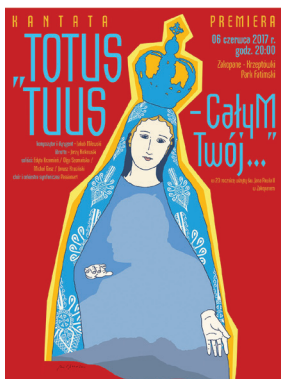
O rocznicy wizyty Ojca Świętego każdego roku przypominają organizowane na początku czerwca Dni Zakopanego, czyli cykl takich wydarzeń jak wystawy, koncerty, spektakle oraz Uroczysta Sesja Rady Miasta Zakopane, podczas której wręczane są doroczne Nagrody Burmistrza. W tym roku Dni Zakopanego będą miały wyjątkowy uroczysty i jubileuszowy charakter. W tym samym czasie w Zakopanem odbędzie się także zebranie plenarne Konferencji Episkopatu Polski, a w program obchodów wpisuje się 100-lecie

Objawień Fatimskich. W uroczystej Mszy Świętej z aktem poświęcenia Polski Niepokalanemu Sercu Maryi w Sanktuarium Matki Boskiej Fatimskiej udział wezmą najwyższe władze państwowe i kościelne.

Pierwszym wydarzeniem w ramach obchodów 20. rocznicy wizyty Papieża Jana Pawła II były marcowe rekolekcje dla zakopiańczyków w Centrum Formacyjno-Szkoleniowym Księżówka. W ten cykl miasto włącza także wspomniany już wcześniej XII Festiwal Twórczości Chrześcijańskiej „Szukałem Was..”, który odbył się w dniach 11-14 maja 2017r. Jego hasłem przewodnim w tym roku były słowa św. Jana Pawła II pochodzące z „Pieśni o Bogu ukrytym”: *Płoń nie za blisko nieba i nie za daleko.*

100. ROCZNICA OBJAWIEŃ FATIMSKICH W ZAKOPANEM

Objawienia fatimskie są ważnym wydarzeniem w Kościele Katolickim. Jest to związane z ich znaczeniem dla wielu ludzi, szerokim zasięgiem oraz potwierdzoną wiarygodnością. Orędzie fatimskie niesie w sobie dynamikę, refleksję, mówi w jaki sposób można żyć w dzisiejszych czasach w wierze chrześcijańskiej.

Obchody jubileuszowej 100. rocznicy objawień fatimskich będą miały miejsce w całej Polsce, a rozpoczną się 13 maja. Zakopane uczci je w „Polskiej Fatimie” czyli Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej na Krzeptówkach. Gościć będzie tam w dniu inauguracji obchodów prymas Polski abp Wojciech Polak oraz liczni przedstawiciele Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego (ojców pallotyńców). Natomiast 6 czerwca w głównych polskich obchodach jubileuszu weźmie udział Episkopat Polski. A uroczystej Mszy św. tego dnia będzie przewodniczył abp Stanisław Gądecki, przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski i metropolita poznański.

PROGRAM

Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej, ul. Krzeptówki 14

6 czerwca

GDZ. 15.00 - 22.00

100-lecie Objawień Fatimskich

GDZ. 15.00

Nabożeństwo ku czci Bożego Miłosierdzia i adoracja Najśw. Sakramentu

GDZ. 16.00

Program słowno-muzyczny „Spotkania z piękną Panią 100 lat temu” i modlitwa różańcowa w wykonaniu Pallotyńskiej Diakonii Muzycznej - ks. Radosław Wileński SAC

GDZ. 18.00

Msza św. z ponownym Aktem Poświęcenia Kościoła w Polsce i Ojczyzny Niepokalanemu Sercu Maryi pod przewodnictwem J. E. Ks. Abpa Stanisława Gądeckiego - Przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski. Słowo wygłosi J. E. Ks. Bp Virgílio do Nascimento Antunes - Biskup diecezji Coimbra z Portugalii (były Rektor Sanktuarium w Fatimie)

GDZ. 20.00

Koncert przy Ołtarzu Papieskim w parku fatimskim z okazji 20.

rocznicy pobytu Św. Jana Pawła II na Krzeptówkach. Prapremiera Kantaty „Totus Tuus Całym Twój...” kompozytora i dyrygenta Jakuba Milewskiego. Wykonawcami dzieła będą wybitni soliści: Olga Szomańska, Edyta Krzemień, Michał Gasz i Janusz Kruciński. Towarzyszyć im będzie Chór Psalmodya Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

Kantata TOTUS TUUS - CAŁYM TWÓJ...

to rodzaj wędrowki przez życie widzianej oczami Matki: Matki przeżywającej życiowe rozterki i Maryi - Tej, której zawierzył całe swoje życie św. Jan Paweł II w słowach „Totus Tuus”. Te wszystkie motywy zbierają się w jedną całość w chwili, kiedy zaczynamy mówić o Krzeptówkach – tak ważnym miejscu dla każdego Górala i symbolicznym dla każdego Polaka, do którego wielokrotnie pielgrzymował sam św. Jan Paweł II. Kantata to najnowsze dzieło jednego z najmłodszych polskich kompozytorów i dyrygentów - Jakuba Milewskiego, który w swoim dorobku ma już wiele docenionych na polskim rynku muzycznym produkcji. Idąc tropem poprzednich sukcesów, kompozytor postanowił zaprosić ponownie do współpracy znanego polskiego poetę, członka Stowarzyszenia Pisarzy Polskich - Jerzego Binkowskiego i w sposób szczególny uczcić wyjątkową 100. rocznicę objawień Matki Bożej Fatimskiej, która zbiega się z obchodami 20. rocznicy wizyty św. Jana Pawła II w Zakopanem.

ŚWIĘTY JAN PAWEŁ II W „KSIĘŻÓWCE”

W czerwcu 1997 roku „Księżówka” stała się rezydencją Ojca Świętego Jana Pawła II w czasie jego czterodniowego pobytu w Zakopanem. 4 czerwca późnym wieczorem Ojciec Święty podjechał pod udekorowane główne wejście do „Księżówki”, wysiadł z samochodu, rozejrzał się i powiedział: **“Tak, to jest teraz mały Watykan”.**

Z Janem Pawłem II pod jednym dachem „Księżówki” zamieszkało 80 dygnitarzy, co było niecodziennym zdarzeniem, ponieważ zawsze podczas papieskich wizyt orszak papieski był lokowany w różnych miejscach, a tym razem wszyscy zamieszkali razem. Pomimo tego Ojciec Święty miał zagwarantowany spokój, intymność, ciszę oraz dyskretną posługę sióstr i świeckiego personelu. Specjalnie dla Niego przygotowano apartament na I piętrze oraz windę. Póki ten został zachowany do dzisiaj w niezmienionym stanie. Wszystko wygląda tak, jak pozostawił św. Jan Paweł II, opuszczając apartament 7 czerwca po południu. Następnego dnia po przybyciu Jan Paweł II odprawił poranną Mszę św. w kaplicy. Przygotowywał się do niej przez wcześniejszą półgodzinną modlitwę przed ołtarzem. Był to prywatny dzień Papieża, w czasie którego zwiedził najbardziej urokliwe miejsca polskich Tatr.

W grudniu 1997 roku w ogrodzie „Księżówki” wycięty został wysoki świerk. Przewieziono go pociągiem do Rzymu, gdzie stanął na placu św. Piotra. Po okresie Boże-narodzenia, gdy choinka została usunięta z placu, Włosi odcięli kawałek pnia świerka, opracili go w żelazne okucie i przysłali do „Księżówki” na pamiątkę.

22 sierpnia 2000 r. w ogrodach „Księżówki” został poświęcony pomnik Ojca Świętego Jana Pawła II. Rzeźbę ufundowali księża z całej Polski. Jest on pamiątką pielgrzymki Papieża. Jego autorem jest podhalański artysta Marek Szala.

Dzisiaj „Księżówka” - tak jak ponad 100 lat temu - tętni życiem przez cały rok. Odbywają się tu rekolekcje dla księży, katechetów, kleryków z różnych diecezji, Studium Apostolstwa Świeckich, zjazdy księży ekonomów, studentów Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, członków „Solidarności”, ministrantów i lektorów. Tutaj zatrzymują się pielgrzymi z całego kraju i spoza granic Polski (z Węgier, Niemiec, Francji czy nawet Madagaskaru). „Księżówka” gościła dziennikarzy i pracowników

mediów na rekolekcjach adwentowych, organizowała obrady Kongregacji Religijnej. Wciąż panuje tu aura znanego z „Adasiówki” salonu kulturalnego czy też klimat z okresu rozbiorów i lat międzywojennych: poczucie wolności, patriotyzmu, radości oraz miłości do Ojczyzny i bliźniego w blasku św. Jana Pawła II. Każdy chce tu być i zostać jak najdłużej. „Panuje tutaj dobry klimat, ludzie uśmiechają się do siebie, kiedy przechodzą po korytarzu” - dodaje obecny dyrektor „Księżówki” ks. Lesław Mirek, który serdecznie zaprasza w progi tego uroczego zakątka.

Nawiązując do pobytu Ojca Świętego Jana Pawła II w Księżówce, został wydany wyjątkowy album pt. **„Święty Jan Paweł II w Księżówce i pod Giewontem”** autorstwa Ks. Stefana Misińca. Znajdziemy tam niepublikowane wcześniej zdjęcia z pobytu Ojca Świętego w 1997 r. w Zakopanem, tekst homilii wygłoszonej 6 czerwca podczas Mszy Świętej pod Wielką Krokwią, a także relacje z poświęcenia pomnika papieskiego usytuowanego przed „Księżówką”. Album wzbogacony został dodatkowo poezją tatrzańską.

KONFERENCJA GÓRY - LUDZIE - WIARA

Związek Podhalan Oddział Zakopane oraz Instytut Statystyki Kościoła Katolickiego, chcąc wnieść swój wkład oraz uczcić obchody rocznicowe wizyty Papieża Jana Pawła II, zaprasza na zorganizowaną dnia 4 czerwca konferencję naukową.

Podhale stanowi jeden z najbardziej rozpoznawalnych regionów Polski. Jednocześnie swoim oddziaływaniem wykracza daleko poza granice naszego kraju i Europy. Podhale tworzą nie tylko piękna przyroda Tatr z niepowtarzalną w Europie florą, fauną i mikro-klimatem, ale nadę wszystkie ludzie ze swoją bogatą kulturą.

Górale posiadają własną muzykę, język i sztukę. Charakteryzuje ich również swoisty typ osobowości, etos i charakter. Współczesna tożsamość Podhala i Zakopanego rodzi się ze styku z wielkimi twórcami polskiej literatury, muzyki i sztuki oraz z zaangażowania wrażliwych na dobro wspólne wielkich postaci działających na tej ziemi. Nie da się też zrozumieć podhalańskiej tożsamości bez odwołania do wiary i chrześcijaństwa. Ta podhalańska tożsamość ciągle się kształtuje. Wydaje się, że w ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat, nawet jeszcze szybciej i intensywniej niż wcześniej. Rodzi to potrzebę odkrywania ciągle na nowo tej podhalańskiej tożsamości i poszukiwania własnych korzeni. Tylko w ten sposób można właściwie odpowiedzieć na różnego rodzaju wyzwania społeczne, kulturowe i ekonomiczne, jakie stoją dzisiaj przed mieszkańcami Zakopanego i Podhala.

Rok 2017 jest niezwykle wymowny dla podhalańskiej tożsamości. W tym roku zbiegają się bogate symboliką jubileusze: 100-lecie śmierci Św. Adama Chmielowskiego, 100-lecie objawień w Fatimie, 20-lecie pobytu Św. Jana Pawła II w Zakopanem, 20-lecie konsekracji sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej na Krzeptówkach, 10-ta rocznica śmierci ks. Mirosława Drozdka twórcy sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej na Krzeptówkach.

Z tej okazji pragniemy przypomnieć i pogłębić naszą podhalańską tożsamość oraz wskazać rolę Podhala w budowaniu kultury narodowej oraz religijnej Polski.

PROGRAM

GODZ. 10.00

górska Msza św. Stary Kościół Parafialny na Pęksowym Brzyzku

GODZ. 11.00 - 11.30

uroczyste przejście uczestników Krupówkami do siedziby Związku Podhalan przy ul. Kościuszki 4

GODZ. 11.30

rozpoczęcie konferencji: Andrzej Skupień prezes Związku Podhalan Oddział Zakopane, lek. Narcyz Sadłoń wiceprezes

GODZ. 12.00

ks. dr Wojciech Sadłoń (Instytut Statystyki Kościoła Katolickiego): WIARA GÓRALI PODHALAŃSKICH W STATYSTYKACH

GODZ. 12.20

prezentacja zdjęć Pawła Murzyna z wizyty Jana Pawła II na Podhalu 1997 (część 1)

GODZ. 12.25

dr hab. Paweł Skibiński (Uniwersytet Warszawski): ŚW. JAN PAWEŁ II, FATIMA I PODHALE

GODZ. 12.45

prezentacja zdjęć Pawła Murzyna z wizyty Jana Pawła II na Podhalu 1997 (część 2)

GODZ. 12.50

dr Ewa Kalus (Katolicki Uniwersytet Lubelski): GAZDOWSKI POCIOREK SPOD GIEWONTU. O FENOMENIE RELIGIJNOŚCI W REGIONALNEJ POEZJI PODHALAŃSKIEJ PO 1980 ROKU

GODZ. 13.10

prezentacja zdjęć Pawła Murzyna z wizyty Jana Pawła II na Podhalu 1997 (część 3)

GODZ. 13.20

Hołd Górali – film/nagranie spod Wielkiej Krokwi (gość honorowy Adam Bachleda-Curuś – wspomnienie o Ks. Mirosławie Drozdku, Maria Mateja-Torbiarz – historia tłumaczenia Pisma Świętego na gwara górali podhalańskich)

GODZ. 13.40

występ – śpiew regionalny

GODZ. 14.00

zakończenie konferencji

FESTIWAL TWÓRCZOŚCI CHRZEŚCIJAŃSKIEJ „SZUKAŁEM WAS...”

Festiwal powstał 12 lat temu jako pomysł na Dni Zakopanego. Są one powołane na pamiątkę wizyty Świętego Jana Pawła II w Zakopanem w 1997 r. Odbývają się corocznie w okolicy 6 czerwca, kiedy to Ojciec Święty odprawił Mszę św. pod Wielką Krokwią i przyjął Hołd Górali Polskich.

Pan Karol Konarski, ówczesny dyrektor Biura Promocji, zainicjował Festiwal Twórczości Chrześcijańskiej „Szukałem Was...”. Dwa lata później wydarzenie zaczął organizować Wydział Kultury Urzędu Miasta Zakopane wraz z zakopiańskimi parafiami. Władze Zakopanego od początku były przychylnie idej Festiwalu, każdy z burmistrzów z radością pojawiał się wśród uczestników, podziwiał ich prace i wyrażał uznanie. Głównym przesłaniem Festiwalu jest życie i nauczanie św. Jana Pawła II. Corocznie wybrane słowa Ojca Świętego stają się tematem rozważań, oprócz głównego hasła „Szukałem Was...” – jak powiedział Ojciec Święty – „teraz Wy przyszlście do mnie”. I tak co roku gromadzimy się w Zakopanem, aby wspólnie przypominać młodzieży, ale także wszystkim mieszkańcom i turystom, jak żyć i tworzyć w oparciu o wartości chrześcijańskie. Pragniemy również, aby młodzież z całej Polski integrowała się ze sobą i nawiązywała przyjaźnie, czerpała wzajemnie z siebie. Festiwal corocznie obejmuje swoim patronatem honorowym ks. kard. Stanisław Dziwisz oraz zakopiańscy duszpasterze: dziekan Dekanatu Zakopiańskiego ks. Bogusław Filipiak i jego poprzednik, ks. inf. Stanisław Olszówka. W tym roku

wydarzenie swoim patronatem objął także Ks. Biskup Marek Jędraszewski. Corocznie Festiwal odbywa się w gościnnych progach Zakopiańskiego Centrum Edukacji im. Heleny Modrzejewskiej. Opiekę duchową nad festiwalem sprawują księża salwatorianie. Festiwal składa się z czterech dziedzin: plastycznej, muzycznej, teatralnej, literackiej, w których udział biorą młodzi ludzie w kilku kategoriach wiekowych. Prace, które wpływają na Festiwal, są na bardzo wysokim poziomie. To interpretacje własne młodych artystów, które powstają pod okiem znakomitych nauczycieli. Z każdego Festiwalu powstaje filmowy reportaż, który dokumentuje wydarzenia, ale także wspaniałe talenty młodych ludzi, którymi obdarzył ich Bóg. Rzeźby i obrazy w przystośći znajdują godną stałą ekspozycję w naszym mieście. Wielu laureatów Festiwalu jest studentami uczelni artystycznych, jak również odnosi dalsze sukcesy na tym polu.

Festiwal ma pewne stałe elementy. Ponieważ odbywa się w maju, rozpoczynamy go zawsze Nabożeństwem majowym w jednej z parafii, które nawiedził w 1997 r. Jan Paweł II (w tym roku była to Parafia pw. Najświętszej Rodziny -

Stary Kościółek). Pierwszego dnia podczas wieczornego koncertu zawsze prezentujemy kulturę i tradycję regionu. Wśród występujących byli m.in. Hanka Rybka, zespół im. Klimka Bachledy, zespół im. Bartusia Obrochty, Podhalańskie Stowarzyszenie Śpiewacze „Turliki”, Trebunie Tutki. W drugim dniu można wysłuchać koncertów Laureata współpracującego z Zakopanem Festiwalu Piosenki Religijnej w Trzebnicy oraz grup wykonujących muzykę religijną. W czasie 12 lat wystąpili m.in. Marcin Styczeń, Magda Anioł, Maleo Reage Rockers, Dzieci z Brodą, Arka Noego.

Każdy następny dzień festiwalowy rozpoczyna się Mszą Świętą w zakopiańskich kościołach, następnie uczestnicy biorą udział w zmaganiach konkursowych oraz warsztatach pod okiem znakomitych specjalistów. W Jury zasiadali m.in. Anna i Arkadiusz Waloch, Barbara Baniecka - Działcio, Magdalena Rząsa, Krzysztof Najbor, prof. Elżbieta Wtorkowska, Ewa Sterczyńska, Ksenia Miśkiewicz, Maria Mateja Torbiarz, Jerzy Chruściński, Katarzyna Pietrzyk, Krzysztof Łakomik.

Serdecznie zapraszamy na chrześcijańskie święto młodzieży.

Miejsca, w których odbywają się wydarzenia

- 1 Stary Kościółek, ul. Kościeliska
- 2 Zakopiańskie Centrum Edukacji, ul. Kasprucie 35a
- 3 Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej, ul. Krzeptówki 14
- 4 Miejska Galeria Sztuki, ul. Krupówki 41
- 5 Sala kina studyjnego „Sokół”, ul. Orkana 2
- 6 Kościół św. Krzyża, ul. Chałubińskiego
- 7 Kino Giewont, ul. Kościuszki 4 / Siedziba Związku Podhalan
- 8 Dom Zakonny Zgromadzenia Sióstr Urszulanek Serca Jezusa Konającego w Zakopanem
- 9 Czerwony Dwór, ul. Kasprucie 27
- 10 Centrum Formacyjno-Szkoleniowe „Księżówka” w Zakopanem, Al. Przewodników Tatrzańskich 2
- 11 Kalatówki

ZAKOPANE

ENLICA
Kowelmica
TATARY
Kamieniec
Nowotarsko
Rówień Krupowa Dolna
Krupówki
Koziołki
Krupowa Górna
Rówień Krupowa Górna
Park Mięski
marsz. Piłsudskiego
Przerwy
Załęcza
Zwierzyńskie
Cieszynianka
Droga do Bałog

SPYRKÓWKA
ŁĘG
Szymony
Chyćów Potok
Bachledzki Wierch
CHYCÓW POTOK
Wierchowa

OLCZA
Galicówka
Klusie
WALKOSZE
Walkosze
JANOSÓWKA
PISZCZORY
Piszczory
GAWLAKI
HUTY

ANTALÓWKA
Wierchowa
Koziniec
Droga na Koziniec
KOZINIEC
Droga pod Regłami
BYSTRE
Droga do Olszki
Balzera
Droga na Kasprowy Wierch
Kolej linowa na Kasprowy Wierch
Droga Alberta
Kuznice

PARDALÓWKA
gen. Boruty Spiechowicza
os. Pardalówka
Droga do Olszki
CHŁABÓWKA
DOLNA
CHŁABÓWKA
GÓRNA
BORY
JASZCZURÓWKA
Droga na Jaszczurówkę
Droga do Olszki

Pod Skocznia
Wielka Krokiew
Park Narodowy
Czecha
Bogówka

Pod Skocznia
Wielka Krokiew
Park Narodowy
Czecha
Bogówka
Droga do Olszki
Balzera
Droga na Jaszczurówkę
Droga do Olszki

ZWIEDZAJ

ŚLADAMI PAPIEŻA W ZAKOPANEM

Ojciec Święty Jan Paweł II odwiedził Podhale i Tatry trzykrotnie w latach 1979, 1983 i 1997. Podczas tej trzeciej wizyty mieszkał w Zakopanem od 4 do 7 czerwca. W tym roku obchodzić będziemy dwudziestą rocznicę tego wydarzenia.

Sanktuarium Najświętszej Rodziny na Krupówkach

Poza obowiązkami duszpasterskimi był to częściowo pobyt prywatny - sentymentalna podróż papieża do miejsc związanych z jego posługą jako księdza i biskupa krakowskiego. Jako arcybiskup metropolita krakowski Karol Wojtyła był w Podhalu kilkanaście razy w roku uczestnicząc w rozmaitych uroczystościach kościelnych, wizytując parafie, ale także odpoczywając. Oto kilka miejsc w Zakopanem związanych z wizytą Papieża Jana Pawła II.

Nasz spacer proponujemy rozpocząć pod Wielką Krokwią, miejscem znanym chyba każdemu Polakowi. Niezapomnianym wydarzeniem i największym ludzkim zgromadzeniem w historii Zakopanego była Msza święta, którą Papież odprawił na stadionie pod skocznią 6 czerwca 1997 roku. Przybyło wówczas pod Krokiew, jak się szacuje, ponad trzysta tysięcy osób. Skocznia narciarska na Wielkiej Krokwi została zbudowana w 1925 roku. Rozegrano na niej wiele konkursów skoków w ramach ważnych wydarzeń sportowych w tym, trzykrotnie, Mistrzostwa Świata FIS.

Nieopodal skoczni, przy Alei Przewodników Tatrzańskich prowadzącej do Kuźnic, stoi Księżówka. Można do niej dojść od skoczni Drogą pod Reglami idąc na wschód. Obecnie budynek Księżówki pełni rolę Domu Rekolekcyjnego Konferencji Episkopatu Polski, w praktyce spełniając rolę ośrodka wypoczynkowego dla księży katolickich. Najstarsza drewniana część domu pochodzi z roku 1875. Dwa lata później właścicielką domu zwanego Adasiówką została hrabina Róża Raczyńska, później mieszkał tam wraz z matką Władysław hrabia Zamojski, po nim doktor Bronisław Chwistek prowadził sanatorium.

ZWIEDZAJ

Dom stał się własnością Kościoła w roku 1909. W czerwcu 1997 roku Papież spędził tu trzy dni. Apartament papieski został zachowany w kształcie, w jakim pozostawił go po swojej wizycie Jan Paweł II. W parku otaczającym Księżówkę postawiono granitowy pomnik Papieża-Pielgrzyma.

Podążając dalej na wschód ulicami Karłowicza i Balzera docieramy do kaplicy i domu sióstr urszulanek w Jaszczurówce na Borach, w pobliżu stacji narciarskiej na Nosalu. W położonym w głębi domu z niewielką wieżyczką od 1965 roku biskup krakowski Karol Wojtyła niemal co roku spędzał pierwszy tydzień stycznia, czyli swoje zimowe wakacje. Stąd wyruszała na narciarskie i piesze wycieczki. Jan Paweł II odwiedził siostry w Jaszczurówce wieczorem w czwartek 5 czerwca 1997, kiedy wracał z Morskiego Oka. Kilka minut spędził w swoim pokoju, w którym bywał zimą przez wiele lat. Pokój ten pozostaje w takim stanie, w jakim pozostawił go podczas ostatniej swojej wizyty w 1978 roku.

Wracamy do Ronda Jana Pawła II i skręcamy w dół w kierunku centrum miasta. Przy ulicy Zamoyskiego stoi zbudowany w latach 1982–1991 nowoczesny kościół Świętego Krzyża. Ojciec Święty gościł w tym kościele 6 czerwca 1997 roku rano, z krótką wizytą, przed odprawieniem Mszy świętej na stadionie pod Wielką Krokwią. Spotkał się tu z ludźmi chorymi z Zakopanego i okolic.

Schodząc w dół ulicami Zamoyskiego i Krupówki docieramy do Sanktuarium Najświętszej Rodziny. To drugi najstarszy zakopiański kościół parafialny konsekrowany w 1899

Księżówka

roku, którego budowę rozpoczął pierwszy zakopiański proboszcz ksiądz Józef Stolarczyk, a ukończył jego następca ksiądz Kazimierz Kaszelewski. Papież Jan Paweł II odwiedził kościół Najświętszej Rodziny w południe 7 czerwca 1997 roku i spotkał się tam z grupą dzieci, które tego roku przystąpiły do sakramentu pierwszej komunii świętej.

Ostatni odcinek naszego spaceru prowadzi ulicą Kościeliską, przez najstarszą część Zakopanego, na Krzeptówki do Sanktuarium Matki Boskiej Fatimskiej. Księża pallotyni pojawili się na Krzeptówkach w roku 1950. W 1957 roku wybudowali tu duży dom zakonny z kaplicą pod wezwaniem Niepokalanego Serca Maryi. Po zamachu na życie Jana Pawła II na Placu św. Piotra 13 maja 1981 roku powstała idea budowy nowego kościoła, jako wotum wdzięczności za ocalenie życia Ojca Świętego. 13 maja 1989 metropolita krakowski kardynał Franciszek Macharski wmurował na Krzeptówkach kamień węgielny,

pochodzący z grobu Św. Piotra w Watykanie. Projektantem kościoła był Stanisław Tylka z Zakopanego. Budowę ukończono w 1992 roku.

Ojciec Święty Jan Paweł II odwiedził kościół na Krzeptówkach 7 czerwca 1997 roku, ponownie go konsekrował i odprawił tu Mszę świętą. Po Mszy na terenie domu zakonnego spotkał się z byłym prezydentem RP Lechem Wałęsą. Do parku za kościołem przeniesiono ołtarz spod Wielkiej Krokwi, zaprojektowany przez artystę Marka Szalę, profesora Szkoły Kenara w Zakopanem, przy którym Papież odprawił Mszę świętą 6 czerwca 1997 roku. Po śmierci Papieża jest to również jedno z najważniejszych miejsc związanych z kultem świętego Jana Pawła II w Polsce.

Tu kończy się nasz zakopiański spacer śladami Jana Pawła II. Cała trasa mierzy około ośmiu kilometrów, a jej przejście - zupełnie pozbawione trudności - powinno zająć około trzech godzin.

ZWIEDZAJ

ŚLADAMI PAPIEŻA W TATRACH

Ojciec Święty Jan Paweł II odwiedził Podhale i Tatry trzykrotnie. Obchodzimy właśnie dwudziestą rocznicę ostatniej wizyty papieża w Zakopanem w roku 1997. Nawiązując do pobytów Ojca Świętego, chcielibyśmy zaproponować kilka wycieczek w Tatry szlakami, którymi wędrował.

Krzyż na Siwej Polanie

W czwartek 5 czerwca 1997 około godziny 18:00 Jan Paweł II przyjechał samochodem nad Morskie Oko. Spotkał się tam z ludźmi gór i pracownikami schroniska, oglądał imponującą panoramę szczytów wznoszących się nad taflą jeziora. Najłatwiejszy i najpopularniejszy szlak nad Morskie Oko prowadzi z Palenicy Białczańskiej asfaltową szosą na morenę, na której wznosi się schronisko.

Do Palenicy można dojechać samochodem lub lepiej transportem publicznym z Zakopanego. Spacer zupełnie pozbawiony trudności liczy, tam i z powrotem, siedemnaście kilometrów i zajmuje przeciętnie od czterech do pięciu godzin.

Morskie Oko to największe jezioro w Tatrach, przez wielu uważane również za najpiękniejsze. Od początku turystycznej penetracji Tatr Morskie Oko było jednym z najczęściej odwiedzanych miejsc. Również dziś jest to bez wątpienia najbardziej popularny cel wycieczek w Tatrach, odwiedzany w sezonie przez kilka tysięcy osób dziennie. Nieopodal wznosi się najwyższy szczyt Tatr Polskich – Rysy. Obecne schronisko zostało zbudowane w stylu zakopiańskim na morenie Morskiego Oka w roku 1908.

Kolejnym miejscem, które odwiedził papież w Tatrach był Kasprowy Wierch. Jan Paweł II wyjechał kolejką na szczyt 6 czerwca 1997 roku wieczorem. Z tarasu widokowego oglądał panoramę Tatr i pobłogosławił obecną na szczycie grupę turystów i pracowników PKL. Na pamiątkę tej wizyty na budynku górnej stacji kolei linowej umieszczono tablicę. Na szczyt można podobnie jak papież wjechać kolejką lub wejść jednym ze szlaków – z Hali Gąsienicowej, bądź bezpośrednio z Kuźnic przez Myślenickie Turnie.

ZWIEDZAJ

Tablica na ścianie schroniska w dolinie Chochołowskiej

Kolej linowa na Kasprowy Wierch została zbudowana w 1936 roku w rekordowym czasie siedmiu miesięcy. Pierwszy wagonik dojechał na Kasprowy Wierch w niedzielę, 15 marca 1936 roku. Kolej linowa na Kasprowy Wierch była pierwszym tego typu urządzeniem w Polsce i pierwszym w całych Tatrach. Modernizacja kolei została przeprowadzona w ciągu dwóch sezonów, po siedemdziesięciu latach jej bezwypadkowego funkcjonowania i ukończona w 2008 roku. Wagonik kolejki pokonuje w drodze na Kasprowy Wierch około 4300 metrów i 936 metrów różnicy wzniesień, przejazd trwa około dwudziestu minut.

W drodze powrotnej z Kasprowego Wierchu, wieczorem 6 czerwca 1997 roku, Ojciec Święty Jan Paweł II odwiedził siostry albertynki w ich pustelni na Kalatówkach. W 1898 roku założyciel zgromadzenia zakonnego braci albertynów, Brat Albert – Adam Chmielowski, rozpoczął budowę niewielkiego, drewnianego klasztoru przy drodze prowadzącej z Kuźnic na Polanę Kalatówki. Bracia albertyni mieszkali w tym klasztorze do 1902 roku kiedy to wybudowali dla siebie powyżej, na tak zwanej

Śpiącej Górze, nową pustelnię, a tę przekazali siostrze albertynkom. Obok klasztoru zbudowali niewielki domek dla kapelana, który stał się także pustelnią Brata Alberta. Do klasztoru prowadzi z Kuźnic droga jezdna do schroniska na Kalatówkach. Dojście bez trudności zajmie około dwudziestu minut.

Podczas poprzedniej wizyty w naszych stronach, 23 czerwca 1983 roku, papież przyleciał śmigłowcem na Siwą Polanę. Samochodem został przewieziony do schroniska na Polanie Chochołowskiej. W holu schroniska papież krótko rozmawiał z przywódcą zdelegalizowanej w owym czasie Solidarności - Lechem Wałęsą. Następnie papież przebrał się w strój turystyczny i udał się na wycieczkę w głąb Doliny Jarząbczej. Po powrocie zaszedł do szałasu pasterskiego bacy Andrzeja Zięby-Gala z Witowa. Obecnie wzdłuż trasy spaceru Ojca Świętego z Chochołowskiej do Jarząbczej wytyczony został szlak papieski w kolorze żółtym. W miejscu dokąd dotarł papież postawiono kapliczkę z pamiątkową tablicą. Tablice upamiętniające papieską wizytę znajdują się także na ścianie schroniska oraz na Siwej Polanie.

Są jeszcze w Tatrach dwa miejsca szczególnie związane z papieżem. Pierwsze to kaplica pod wezwaniem Matki Boskiej Jaworzyńskiej Królowej Tatr na Wiktorówkach. Bywał tam jako biskup i miał odwiedzić to miejsce w czwartek 5 czerwca 1997 roku, jednak ze względu na dużą liczbę osób zebranych na polanie śmigłowcem nie wylądował i planowana wizyta Ojca Świętego na Wiktorówkach nie doszła do skutku.

Krzyż na Giewoncie

Drugim miejscem jest Giewont. Papież odwołał się do krzyża na szczycie Giewontu w swojej homilii podczas mszy świętej pod Wielką Krokwią. Podczas papieskich wizyt w Polsce i z okazji innych ważnych wydarzeń przewodniczy z Zakopanego wieszali na ramionach krzyża flagi w barwach papieskich i narodowych. Po śmierci Jana Pawła II grupa młodzieży w kolejne rocznice oświetla krzyż na Giewoncie w godzinie zgonu papieża. Giewont z krzyżem na wierzchołku stał się z czasem jednym z najważniejszych i najbardziej rozpoznawalnych symboli Tatr i Zakopanego. Jego uproszczony wizerunek znajduje się w oficjalnym herbie miasta.

ZOBACZ

WYSTAWA MARKA SZALI DUCH I MATERIA

2 czerwca - 6 sierpnia

wtorek-piątek / godz. 10.00-18.00,

sobota-niedziela / godz. 10.00-16.00

Miejska Galeria Sztuki im. Wł. hr.

Zamoyskiego, ul. Krupówki 41

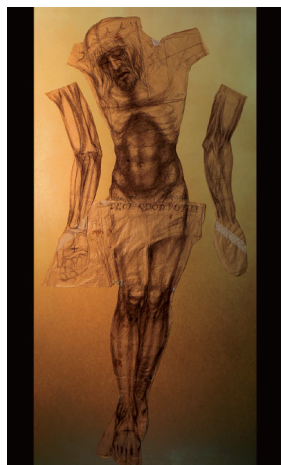
W ramach jubileuszowej 20. Rocznicy Wizyty Papieża Św. Jana Pawła II w Zakopanem, z wielką przyjemnością prezentujemy pierwszą indywidualną wystawę Marka Szali, zawierającą dorobek 30 lat jego niezwyklej pracy twórczej. Dorobek ten związany jest z Zakopanem, jako wspólnym punkcie na mapie, który zdecydował o biografii i drodze artystycznej autora.

Marek Szala ukończył studia na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie na wydziale grafiki w roku 1986, uzyskując dyplom w pracowni miedziorytu. Jest również absolwentem wydziału rzeźby zakopiańskiej Szkoły Kenara oraz jej późniejszym wychowawcą i nauczycielem.

Zakopane to miejsce o szczególnym klimacie historycznym, intelektualnym i twórczym, ostoja chrześcijańskich wartości oraz enklawa wolności, które na artystę odciśnieły swoje piętno. Odzwierciedliło się to w realizacjach takich jak projekty scenograficzne ceremonii otwarcia i zamknięcia Uniwersjady w latach 1993 i 2001, aranżacji Pawilonu Polskiego podczas Foirexpo we Francji w roku 1994 czy Międzynarodowego Festiwalu Folkloru Ziem Górskich w latach 1994-2007. Wszystkie te

działania przekraczały artystyczny wymiar, będąc prekursorskimi inicjatywami. Promowały Zakopane na arenie międzynarodowej i były potwierdzeniem jego otwartego i gościnnego charakteru. Przełomową inicjatywą dla Zakopanego i dla związanego z nim artysty było jednak zaproszenie i podjęcie najdostojniejszego i najbardziej oczekiwanego gościa – Ojca Świętego Jana Pawła II. Autorska wizja ołtarza papieskiego stała się czytelnym znakiem dla milionów ludzi na całym świecie, których oczy tego jednego dnia zwrócone były na Wielką Krokiew. Po realizacji ołtarza papieskiego artysta poświęcił się całkowicie samodzielnej pracy twórczej, szczególnie sztuce sakralnej. Podejmował działania w zakresie rzeźby, grafiki, projektowania i scenografii.

Założenie ideowe prezentowanej podczas obchodów retrospektywnej wystawy opiera się na zestawieniu dwóch biegunów procesu kreacji: pierwszej koncepcji i ostatecznej realizacji – matrycy i odbitki, szkicu i skończonej rzeźby, projektu i gotowej scenografii. Zadań często realizowanych przy udziale ciężkiego sprzętu i setek wykonawców, a czasem w samotnym wielomiesięcznym zmaganiu w pustej pracowni. Pomędzy tymi

punktami zawarta jest nieartykułowana faza procesu, który jest zawsze osobistą tajemnicą, pozostawioną wyobraźni i ciekawości widza.

Wzdłuż tak wyznaczonej osi: inspiracja – koncepcja – realizacja, usytuowane są kontrapunktowo rysunki, grafiki i rzeźby „osobiste”, intymne kameralne formy, dedykowane najbliższym i własnej mikrokosmosie rozstrzygają się kwestie zasadnicze, realizowane potem w monumentalnej skali wnętrza, sceny, świątyni lub pleneru. Całość ekspozycji uzupełniona jest obszerną dokumentacją fotograficzną i filmową.

W czasie wystawy odbędą się wykłady otwarte Pana Marka Szali.

ZOBACZ

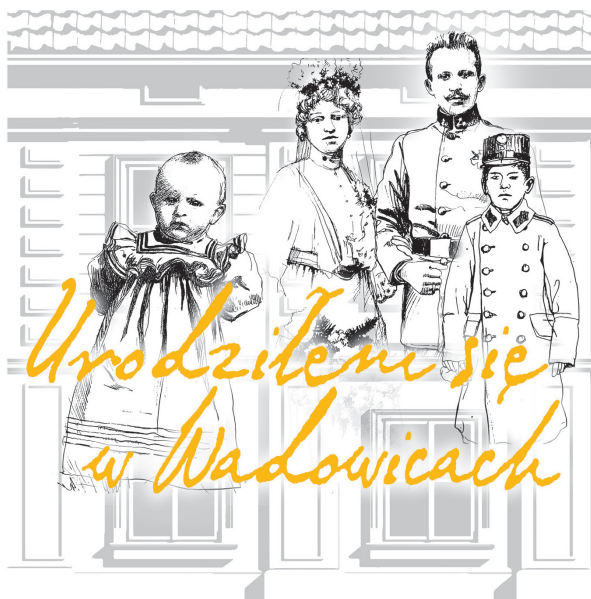
WYSTAWA URODZIŁEM SIĘ W WADOWICACH

10 czerwca – 29 lipca

wtorek, czwartek, sobota / godz. 10.00-16.00

Centrum Formacyjno-Szkoleniowe „Księżówka” w Zakopanem,

Al. Przewodników Tatrzzańskich 2

Prezentowana wystawa została przygotowana przez Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego w Wadowicach z okazji 100. rocznicy urodzin św. Jana Pawła II. Ekspozycja koncentruje się wokół jednego centralnego symbolu: domu. W czasach narastającego deficytu bliskich relacji rodzinnych posłużył on twórcom wystawy do ukazania historii życia i świętości Karola Wojtyły.

Wystawa podkreśla, jak ogromny wpływ na osobowość i charakter przyszłego papieża miały lata jego dzieciństwa i jego dom: „w którym wszystko się zaczęło” – miłość najbliższych, szczęśliwa rodzina, w której mimo wielu trosk, nigdy nie żałowano czasu na serdeczne rozmowy, wspólne czytanie książek, spacerów, zabawę; w której żyło się sprawami domowników, uczyło hojności, wytrwałości

i pełnego wiary stawiania czoła przeciwnościom.

Karola Wojtyłę ukształtowała także jego „mała ojczyzna” – rodzinne Wadowice: niezwykle zaangażowani w życie wspólnoty mieszkańcy miasta, zawsze życzliwi sąsiedzi, koledzy ze szkoły i serdeczni przyjaciele z desek amatorskiego teatru.

W domu – który był szkołą miłości – zrodziła się szczególna postawa Wojtyły wobec drugiego człowieka i poszukiwanie bliskich, rodzinnych relacji z innymi. Wystawa strukturą plastyczną bardzo mocno odpowiada tematowi przewodniemu. Jej forma zewnętrzna nawiązuje do fasady kamienicy przy Kościelnej 7 (dawniej Rynek 2), w której od dnia urodzin 18 maja 1920 r. aż do przeprowadzki do Krakowa latem 1938 roku mieszkał Karol Wojtyła.

Ekspozycje pokazywane na wystawie pochodzą ze zbiorów Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach, a twórcami wystawy są Barbara i Jarosław Kłaputowie.

ZOBACZ

WYSTAWA PLENEROWA DOKUMENTUJĄCA WIZYTĘ JANA PAWŁA II

10 czerwca – 29 lipca

codziennie

Centrum Formacyjno-Szkoleniowe „Księżówka”
w Zakopanem, Al. Przewodników Tatrzańskich 2

W ramach obchodów jubileuszowej 20. Rocznicy Wizyty Papieża Św. Jana Pawła II w naszym mieście w Centrum Formacyjno-Szkoleniowym Księżówka zostanie zaprezentowana plenerowa wystawa przedstawiająca zdjęcia zakopiańskiego fotografa Pawła Murzyna. Znajdą się na niej również zdjęcia z prywatnych archiwów zakopiańczyków, ukazujące momenty spotkań z Janem Pawłem II w Zakopanem, Ludź-

mierzu oraz podczas pielgrzymek do Rzymu. Były to często momenty pełne radości i wzruszeń. Momenty, których stawali się częścią, a które towarzyszyć będą ich uczestnikom - mieszkańcom Zakopanego - już na zawsze.

Wystawa wyeksponowana zostanie wzdłuż drogi wiodącej do Kuźnicy, tak by mogli ją oglądać wszyscy przechodnie.

WYSTAWA REMINISCENCJE ENCYKLIK JANA PAWŁA II

10 czerwca – 29 lipca

wtorek, czwartek, sobota / godz. 10.00-16.00

Centrum Formacyjno-Szkoleniowe „Księżówka”
w Zakopanem, Al. Przewodników Tatrzańskich 2

Wystawa jest IV edycją konkursu plastycznego artystów zrzeszonych w ZPAP Okręgu Zakopiańskiego. Konkurs został powołany do życia z inicjatywy Czesława Jałowickiego w roku 2007 i przeprowadzany jest w formie zamkniętej. Jury stanowi publiczność, która w formie plebiscytu,

oddaje swoje głosy.

Obecną edycją uczestnicy pragną uczcić 20. Rocznicę pobytu Św. Jana Pawła II w Zakopanem. Prezentowane dzieła niosą w sobie treść i podążają w formie za myślą Patrona konkursu, wyrażającą tęsknotę za nową epifanią piękną...

W DRODZE NIE USTAWAJ PRZEGLĄD FILMÓW O ŚWIĘTYM JANIE PAWLE II - PAPIEŻU POLAKU

PROGRAM

2 czerwca / piątek

Seanse dla młodzieży szkolnej:

10.00

LOLEK, scenariusz i realizacja Krzysztof Tadej, 2008, czas: 45 min

11.30

NASZ PROFESOR PAPIEŻEM, scenariusz i reż. Grzegorz Linkowski, 2013, czas: 51:45 min

17.00

Inauguracja PRZEGLĄDU FILMÓW O ŚWIĘTYM JANIE PAWLE II – PAPIEŻU POLAKU

17.30

LOLEK, scenariusz i realizacja K. Tadej, 2008, czas: 45 min

18.30

Koncert muzyczny

19.00

NASZ PROFESOR PAPIEŻEM, scenariusz i reż. G. Linkowski, 2013, czas: 51:45 min

20.00

ODPOCZYNIANIE – w kręgu przyjaciół księdza Karola Wojtyły, scenariusz i reż. W. Sulczyński, 2002, czas: 39:50 min

3 czerwca / sobota

17.00

LOLEK, scenariusz i realizacja K. Tadej, 2008, czas: 45 min

18.00

NASZ PROFESOR PAPIEŻEM, scenariusz i reż. G. Linkowski, 2013, czas: 51:45 min

19.00

ODPOCZYNIANIE - w kręgu przyjaciół księdza Karola Wojtyły, scenariusz i reż. W. Sulczyński, 2002, czas: 39:50 min

20.00

NIEZNANE ŻYCIE JANA PAWŁA II, scenariusz i reż. K. Tadej, 2012, czas: 39:49 min

Film LOLEK

Film o Lolku, przyjacielu, człowieku, który zmienił oblicze Kościoła, wpłynął na losy Europy. To pełna ciepła opowieść o życiu kard. Karola Wojtyły w latach 1920 - 1946. Okres dzieciństwa i młodości wspominają jego koledzy ze szkoły, studiów, z teatru i z pracy w fabryce Solvay. O Lolku, który nigdy nie zawiódł, który był zawsze wielki, w każdym okresie swojego życia, mówią osoby, dobrze znające przyszłego Ojca Świętego, z tamtych młodszych lat.

NASZ PROFESOR PAPIEŻEM

W 1954 roku ks. Karol Wojtyła rozpoczął 24-letnią pracę na Wydziale Filozoficznym KUL, w Katedrze Etyki. Kierował nią aż do wyboru na Papieża. Kiedy został następcą św. Piotra, studenci wywiesili spontanicznie na budynku uczelni transparent z napisem: *Nasz profesor papieżem*. Film jest pierwszym dokumentem, pokazującym znaczenie naukowego dorobku Karola Wojtyły, który stał się intelektualnym fundamentem jego papieństwa. Tutaj rozwijał swoją myśl, którą zawarł w książkach *Miłość i odpowiedzialność* oraz *Osoba i czyn*. *Nasz profesor papieżem*, jest filmową podróżą w czasie, wypełnioną pamięcią przyjaciół, współpracowników i studentów oraz unikalnymi fotografiami i fragmentami filmów.

ODPOCZYNIANIE - w kręgu przyjaciół księdza Karola Wojtyły

O znajomości z ks. Karolem Wojtyłą, wyprawach w góry i na kajaki, mówią przyjaciele. A wszystko zaczęło się w krakowskim Kościele Świętego Floriana. Ks. Karol był tam wikariuszem. Przypadł do

gustu ministrantom. Świetnie grał w piłkę. Rozmówcy podkreślają stosunek ks. Wojtyły do ludzi. Każdy był dla niego ważny. Spotykał się z nim regularnie, podczas seminariów naukowych, najpierw w ramach Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Męskiej. Skupiało ono studentów różnych uczelni krakowskich. Specjalnie dla nich ks. Wojtyła odprowadzał codziennie, we wczesnych godzinach rannych Mszę św. Studenci natomiast urządzali wycieczki, których uczestnikiem był Karol Wojtyła. We wspomnieniach uczestników, zachowała się jedna z homilii ks. Wojtyły na temat wędrowki: *mówiąc m.in.: wędrowka, to jest odpoczywanie. Norwid używał słowa odpoczynanie. Zastanówmy się, co możemy zmienić w swoim życiu i zacząłmy budować je na nowo. Wówczas to odpoczywanie stanie się szansą na odpoczynanie*, powiedział ks. Karol.

NIEZNANE ŻYCIE JANA PAWŁA II

Obraz przedstawia fascynujące wspomnienia dotyczące życia Jana Pawła II. Bohaterowie filmu opowiadają o nieznanym wydarzeniach pontyfikatu. W filmie wypowiadają się osoby, które bardzo dobrze znały Ojca Świętego: R. Buzzonetti - osobisty lekarz Jana Pawła II, F. Masella - opiekun apartamentów Jana Pawła II, A. Mari-osobisty fotograf papieski, G. Gałązka - słynny fotograf, autor ponad miliona zdjęć Jana Pawła II, ks. kard. T. Bertone - Sekretarz Stanu Stolicy Apostolskiej, a także osobisti sekretarze Ojca Świętego: kard. St. Dziwisz i ks. abp M. Mokrzycki.

Wykorzystano fragmenty recenzji filmów, opublikowanych za stronie www.dystrybuja.tvp.pl

POLECAMY

NA WAS ZAWSZE MOŻNA LICZYĆ! NAUCZANIE PASTERSKIE ARCYBISKUPA KAROLA WOJTYŁY - PAPIEŻA JANA PAWŁA II W ZAKOPANEM

Ideą publikacji jest pokazanie związków Karola Wojtyły jako księdza, biskupa i kardynała, a następnie najwyższego zwierzchnika Kościoła Katolickiego z Zakopanem, właśnie poprzez nauczanie pasterskie. Nasze miasto zostało w sposób szczególny naznaczone Jego obecnością, co odzwierciedliło się także w głoszonych kazaniach i przemówieniach.

Karol Wojtyła przyjeżdżał tu wielokrotnie łącząc pracę duszpasterską i wypoczynek. Umiłował zarówno piękną tatrzańską przyrodę, góralską kulturę i tradycję, a przede wszystkim lud naszej podhalańskiej ziemi. Jako Papież gościł zakopiańczyków w Watykanie na licznych audiencjach i spotkaniach opłatkowych. Przy okazji pielgrzymek do Polski zawsze pamiętał o swoich ukończonych Tatrach i mieszkających u ich podnóża góralach. Wiele miss, klasztorów, kościołów i górskich ścieżek nosi tu ślady Jego obecności. Z opracowanego przez ks. Adama Bonieckiego kalendarium życia Karola Wojtyły wynika, że w ciągu 20 lat swojej posługi jako biskup, arcybiskup i kardynał odwiedził Zakopane ponad 60 razy, choć największym i najbardziej znaczącym wydarzeniem była wizyta Ojca Świętego Jana Pawła

II podczas podróży apostolskiej do Polski w 1997r.

Jego słowa zawsze dawały nam wiarę i nadzieję w trudnych chwilach, a także radę i pomoc, by nasze życie uczynić lepszym, a serca wypełnić miłością do Boga i ludzi, zgodnie z wezwaniem „Sursum corda!”. Wskazując na krzyż na Giewoncie, u stóp którego żyjemy, pokazał nam, że w nim jest nasza siła. Bogactwo otrzymanych od Świętego Jana Pawła II darów jest dla nas zobowiązaniem, by ciągle wsłuchiwać się w Jego nauczanie, kierować się nim na co dzień i przekazywać je kolejnym pokoleniom. Ponieważ szczególnie bliskie są nam słowa, które padły na naszej zakopiańskiej ziemi lub nawiązują do Zakopanego i Podhala, podjęliśmy jako miasto inicjatywę zebrania ich w jednej jubileuszowej księdze – pisze we

wstępie książki Burmistrz Miasta Zakopane Leszek Dorula.

Nauczanie pasterskie kardynała Karola Wojtyły – papieża Jana Pawła II skierowane do mieszkańców Zakopanego jest niezwykle bogate zarówno w formie, jak i w treści. Mimo upływu lat wiele z tych tekstów wciąż wzrusza i stanowi słuszny powód do dumy. Nie wolno jednak zapominać, że w słowach świętego papieża zawarte jest także zobowiązanie do prowadzenia życia religijnego i moralnego na wysokim poziomie. Tytuł tej publikacji utrwał jedno z takich pięknych stwierdzeń papieskich: „Na was zawsze można liczyć!”. Niech te słowa św. Jana Pawła stale towarzyszą mieszkańcom Zakopanego i inspirują ich do szlachetnego życia – czytamy z kolei we wprowadzeniu autorstwa ks. prof. Kazimierza Panusia.

POLECAMY

ALBUM „MIAŁEM TAM DOM”

Był rok 1920. „Bóg sam wszystko obmyślił...” - w jednym czasie powołał do życia Zgromadzenie Sióstr Urszulanek Serca Jezusa Konającego i człowieka wielkiego formatu, jakim był Karol Wojtyła, nasz święty papież Jan Paweł II. Dwa różne miejsca narodzin, ale ta sama duchowa przestrzeń odpowiedzi na Boże wezwania. Dobry Bóg pozwolił, że po latach dwie drogi: Zgromadzenia i Świętego niejednokrotnie się przecinały.

Niniejszy album poświęcony jest dwudziestej rocznicy wizyty papieża Polaka w Zakopanem, podczas której odwiedził On urszulański dom na Jaszczurówce. To miejsce przez lata staowało się miejscem ważnych spotkań i wydarzeń. Wielkim atutem tego miejsca jest przyroda góraska, która według św. Jana Pawła II staje się okolicznością sprzyjającą rozwijaniu wysublimowanej refleksji teologicznej. Odniesienia do górskiej turystyki i porównywanie jej z życiem chrześcijanina często odnajdujemy w wypowiedziach Ojca Świętego. Może właśnie z tego powodu ukochał Tatry i często zachwycał się nimi, zatrzymując się w naszym domu na Jaszczurówce. Miał tutaj swój pokój, w którym wcześniej bywał także Słudzy Boży: kardynał Stefan Wyszyński i Jerzy Ciesielski, a w późniejszych latach bł. Jerzy Popiełuszko.

/fragment wstępu albumu „Miałem tam dom”

100 lecie Objawień Fatimskich
i 20 lecie męty Świętego Jana Pawła II
w Zakopanem

ROK BRATA ALBERTA

ZAKOPANE

PARTNERZY:

ZAKOPANE

POLSKIE
KOLEJE
LIMOWE

DOM RODZINNY
JANA PAWŁA II

TOwarzystwo Góralczyckie
JOSZCZ
GRANIC W ZAKOPANEM

Spółdzielnia
ZAKOPANE

Parafia Najświętszej Rodziny | Parafia Tatrzańska pw. Świętego Krzyża | Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej
Związek Podhalań Oddział Zakopane | Klub im. Władysława hr. Zamoyskiego

PATRONI MEDIALNI

TVP3
KATOWICE

TVP3
KRAKÓW

RADIO
KRAKÓW
102.5 FM

ams

GOSK
KRAKÓW

WYDZIAŁ
KRAKÓW

o.pl